

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 3. Peccatum originale causam esse omnium malorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

Fovent quotidè peccata sua, & flagitiis in consuetudinem versis etiam verecundiam perdidierunt. Nihil sapiente nisi terram, bonaque & mala solius corporis voluptate perpendunt, & sic omnes vitae suæ actus disponunt, ut veluti bruta animalia corporis sensibus obsequantur. Maximum bonum judicant opes, quas si bonis artibus nequeunt, malis asequi student. Nihil illis turpe, nihil indignum, dummodo pecunias affluant & dignitibus, quibus ad injuriam Creatoris sacrilegè abutuntur; & quod olim de quibusdam Cræcis dictum legimus, & dicunt qualis semper victuri, vivunt quasi alterâ die morituri. Hæc autem faciunt, quia verbis domini non credunt, & humanae conditionis oblii longam sibi annorum seriem pollicentur. Quiuscum in rebus transiuntibus, quæ rursum ab aliis occupandæ sunt, nihil solliciti de permanentibus, quia de Æternitate non cogitant. Torquet illos ambitio, dissolvit libido, inflat superbia, lacerat invidia, agitant cupiditates, & iustitiae fastidio laborantes sic Dei mandata averterantur, ut ferè etiam execrentur. Clamat Christus beatos esse pauperes, beatos qui lugent, qui persecutionem patiuntur: isti ex adverso beatos illos dicunt, qui divitiis ad satietatem abundant, qui super alios dignitate eminent, quos omnes venerantur. Edixit ille suum Discipulum esse non posse, qui non renuntiat omnibus quæ possidet: isti, quæ habent, cum amore retinent, cum dolore amittunt; imo & aliena concupiscunt, & si nemo prohibeat, cum injuria rapere parati sunt. Aliqui etiam Ecclesiæ addicti, qui solum Christum partem suam esse professi sunt, sive promissionis immenses nummos non cessant nummis addere, possidentes sæpenumero sub Christo paupere quæ sub locuplete mundo non habebant. Præceptum Domini est, ut diligamus inimicos nostros, atque his, qui nos oderunt beneficia rependamus: isti & odio habent, & contumeliâ afficiunt, & si factis nequeunt, saltem animo offendunt. Juber ille: ut auferenti tunicam dimittamus & pallium; ut dexteram maxillam percutiunt sinistram prebeamus: quis est qui obtemperet? inò quis est qui hoc sive mandatum, sive consilium non contemnat, non irrideat? Percurrat qui voluerit Christi Evangelium, ejusque sectatores recenset, paucissimos reperiens, qui ad ejus præscriptum vivant, qui ipsum quâ pars est æstimatio, & veneratione prosequantur. Sed nec legere, nec audire dignantur, & iniquas mundi fabulationes, atque insanias falsas Verbo Dei

anteponunt, vel ex hoc ostendentes se ad illos pertinere, qui Verba Dei non audiunt, quia ex Deo non sunt. Cum sit igitur hominis Christiani Deo fideliter credere, ejus consiliis obsequi, ejus parere mandatis; sit absque dubio, ut qui hæc spernit & conculcat, Christianus non sit: fides enim sine operibus mortua est, nec quidquam prodest magni nominis prærogativa, si mores illi & officia non consentiantur. Inter Christianum & infidelem non sola fides discrimen ponere, sed vita etiam & mores debent, ut vera Religio à falsa operibus distinguatur. Qualis enim fides illorum esse potest, qui sic Deo credunt, ut ejus mandata contemnant? Similes dæmoni isti sunt, qui credit, & contremiscit: atque utinam deteriores non essent, nam dæmon credulitatem habet & timorem: hi fidem jactant, timorem non habent.

§. III.

Peccatum originale causam esse omnium malorum.

Causam hujus pravitatis nemo potest ignorare, cui nota sit prius hominis prævaricatione. Amissa enim iustitia originali in tot mala incidit virtutæ naturæ massa damnata, ut eorum multitudine omnem vincat eloquentiam. Hinc vita traducitur plena laboris, & doloris, plena viuiss., & iniquitatibus, suoque pondere proclivis ad malum. Hinc horrenda illa profunditas ignorantiae, quæ mentem nostram tenebrosum quâdam caligine involvit: hinc cœca & indomita concupiscentia, que animam deprimit, & affigit humili. Hinc aversio à Deo, & amor rerum pereuntium, atque ex hoc mordaces curæ, infana gaudia, lites, discordiae, rixæ, hærefes, sacrilegia, infandæ libidines, ac totius ferè humani generis æterna damnatio. Illa siquidem fuit impiaæ rebellionis justissima pena, ut qui propriæ voluntate in superbiam elatus Deum deseruit, ab eo desertus sit; & qui libero arbitrio bene uti noluit, cum posset: jam ipso ad bonum uti, & Deum diligere sicut oportet, aut credere in Deum, aut operari propter Deum, aut quæ recta sunt, cogitare nequeat, nisi gratia & misericordia divina ipsum exciteret, & præveniat. Homo igitur sibi relictus amoris sui pondere ad se ipsum convertitur, sibique soli incubans, in se tamquam in centro & equiescit. Atque utinam omnes Christiani

frani hanc veritatem benè perciperent, nam si se captivos esse sub lege peccati, & ad omne bonum ineptos agnoscerent, ab eo utique auxilium continuâ & ferventi oratione peterent, qui operatur in nobis & velle, & perficere; & à quo omne lumen, & robur, & omnis sufficientia nostra procedit. Sed jacent plerique in profundo sepulci, & miserando errore delusi suam exortatam, suosque languores amant, & se sanos existimant, quia ne cuncti se ægrotare.

§. IV.

Occasio, & scopus hujus Libelli.

Hæc cum saepius mente revolverem, vitæ que transactæ perditos dies in amaritudine animæ meæ recognitarem, duplex me cura invalidit, quarum una præteritum tempus, altera futurum respiciens, de utroque anxium & solicitorum reddidit. Nam si dies anteactos simul adesse jubeo, & serium de iis examen instituo, horrore mili sunt tota Divinae legis prævaricationes, & toties violata Fides, quæ Christo in Baptismate nomen dedi, abrenuntians Sathanæ, cunctisque operibus, & pompis ejus: pudetque me gratia Dei infidelem fuisse. Si vero mentis obtutum in ea figo, quæ ventura sunt, Dei tremenda judicia, expavesco, & venias ac salutis incertus totis artibus contremisco. In his igitur angustiis constitutus, statui, Deo opitulante, mihi ipsi primum, tum aliis, quos eadem calamitas premis, efficaciter succurrere, & remedia præscribere, quæ semper in promptu sunt, ut imbecillitas memoriæ afflida lectiōne reparetur, viamque perfectionis arripere cupientibus prolixæ inquisitionis labor abſit. Nam quia omnis disquisitio veritatis fit ex quibusdam principiis, quæ à Philosophis Axiomata, à Medicis Aphorismi dicuntur, quibus præcipuarum rerum compendium ac veluti medulla continetur; propositum mihi est in hoc Libello, quidquid de Vita sancte instituenda in sacra primum Scriptura, tum in Codicibus sanctorum Patrum, & piorum Scriptorum diffusæ legitur, ad certa quadam, & magis necessaria Vitæ Christianæ Principia restringere, quæ brevia sint & concisa, & paucis multa comprehendant. Porro hoc unum est necessarium, à quo summa rerum vitæque beatæ to-

cti ratio depender, scire quid sit Christianæ vite. Quid enim prodest homini, si mundum universum lucetur, anime vero sue detrimentum patitur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? (Matth. 16. 26.) Quid vero perversus magisque insanum aut dici, aut fingi potest, quam Christiani nomine gloriani, visamque prorsus alienam à Christi doctrina, & exemplis instituere? Vanum est nomen, cui vita non congruit.

§. V.

Cur Vitæ Christianæ documenta multi discunt, pauci exequuntur.

Hæc autem Præcepta facile possunt omnes legere, discere, & meditari; sed quod valde dolendum est, eorum germanam vim, & notionem pauci assequuntur. Facile omnes agnoscimus iter ad Cœlum parandum esse abnegatione, jejuniis, vigiliis, carnis castigatione, multaque tribulationibus, sed in actionibus nostris aliter sentire videmur. Facile dicimus, oportere Christianum calumnias, persecutions, tormenta, & ipsam mortem liberenter pati; sed cum haec mala proxima sunt, cum vita periculum imminet, tunc caligo mentem obumbrat, & quod antea dilucidum videbatur, incredibili obscuritate circumfusum appetit. Hunc fatus, cum à nemine vilipendimur: patientes, cum nihil molestia occurrit. Documentis Vitæ Christianæ assentimur, quando nos non attingunt: cum vero ad nos pertinent, tunc irrepunt terrematum cupiditatum illecebros, mentemque confundunt; & ea in molliorem sensum, nobisque commodiorem interpretamur. Latet enim veritas caligine oboluta, eamque oderunt homines ob infitam illi austrietatem, quam natura nostra peccato vitiatæ pati non potest; & quia virtutibus amaritudo, vitiis voluptas admixta est, illa offendit, hæc deliniti præcipiti cursu in vita riunt, & posthabitæ veritate mendacium amplectuntur. Quod si aliquando Præceptores audirent, qui ipsam veritatem proferant, ac veluti oculis exponant, quamvis agnoscant se in tenebris, & umbra mortis ambulare, & aliquo modo ad lucem aspirare incipient, in suas nihilominis tenebras relapsi oculos claudunt, ne oblatum lumen aspiciant, similes dormientibus, qui

G exper-